

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Korrupció vagy obstrukció?

Nem olyan rég történt még, hogy már elfelejthetjük volna: egy ember állott unos-untalan a parlament elé, hogy rém-meséket regéljen egy veszendő országról, melyet az ellenzék obstrukciója új Mohács elé kerget. Ugyanez az ember jajgatott azon, hogy az obstrukció a külföld előtt tönkre teszi Magyarországot tekintélyét, megemésztí a parlament presztizsét.

Az égre hallatszott végre az ordítás s az ország egyszerre csak azon vette észre magát, hogy Tisza István a nyakára telepedett. Az égieknek, az illetékes helyeknek nem az fájt ugyan, ami Tisza Istvánnak, nem a parlament presztizse, az ország bekövetkezendő végromlása miatt főtt a feje, hanem szükség volt óriási pénz- és véráldozatokra, amit az obstrukció ellenzék nem volt hajlandó szállítani, tehát szükség volt egy olyan erőskezű emberre, aki az ellenzékét le-törje, aki a vért és pénzt az égieknek szállítani fogja. Szükség volt, aki hármashekatombát tudjon oda halmozni az égiek lába elé: pénzből, vérből és letiport ellenzékéből. Erre pedig nem volt más alkalmas, kapható ember, csak: Tisza István.

Tiszának meg kellett menteni az országot az obstrukció miatt föltétlen

bekövetkezendő pusztulástól, meg kellett menteni az ország tekintélyét, a parlament presztizsét.

Ennek a nagy és nemes célnak a megvalósításához Tisza az ügyszó és az emberhez méltó eszközöket választott: az erőszakot és a korrupciót és szép sikerrel alkalmazta mind a kettőt.

Hogy az erőszak alkalmazásával mennyire emelte az ország tekintélyét, növelte a monarchia presztizsét is, arra igen jó bizonyítékot szolgáltatnak a lefolyt balkáni bonyadalmakban elért sikerek, amelyeket Tisza magának vindikál. Demit ért el Tisza a korrupcióval?

Nem lehet itt azt kutatni, hogy vajjon Tisza István saját kezével fizette-e ki s hány választónak a lélekvásárlás díját; csak azért, hogy a hirhedt puritán lovagot ne kelljen leszállítani arról a piederstárlól, amelyre a nagy, félelem és gáncsnélküli vitét fizetett bámulói állították; itt csak arról lehet szó, hogy mindannak a panamárádátának, a korrupció egész tengerének, amelyből a mai kormány erejét meríti: a lelke, indító oka és alapja Tisza Istvánnak az az állítólagos célja, hogy megmentse az országot, a parlament presztizsét, vagyis, ami ezzel ugyanez: maga Tisza István.

De vajjon hogy folyik, mire vezet ez a mentés? Tény az, hogy óriási korrupció van minden vonalon; csak a választásokra, a Lukács-Désy pörre és a

most kiderült játékbank ügyére kell mutatni, amelyekben csak a fizetett kormánylapok nem látnak korrupciót. Ezek a különös alakjai az újságírásnak mind e sok becstelenség láttára, behunyják a szemüket, sőt oda állnak a világ elé, vállalkoznak a munkaparti Caesar és praetorianusainak a tetteit védelmezni és dicsőíteni. Mindezek dacára azonban, hogy a munkaparti sajtó saját és gárdája élvezetére panegirizsokat ír Tiszáról, erről a nagystilű politikai Nick-Carter-alakról, fájdalmas tény az az általános közéleti korrupció, amely a munkaparti rezsimmel nehezedett az országra.

Most már aztán lehet elmélkedni. Az obstrukció még nem vitte romlásba az országot. De arra igen szép példák vannak a történelemben, hogy mint tett tönkre a közélet romlottsága, a vezetők, kormányok korrupciója nagy birodalmakat. Hogy a korrupció — olyan mértékben, amint ma diszlik — hová vezet, arra nem kell sokáig példát keresni. A sokkal bizonyosabban bekövetkező romlásról nem félti-e most Tisza az országot? Nem érzi szükségét annak, hogy kiálljon az ország elé és prédikálja az új Mohácsot?

De hol van az ország presztizse? Amelynek élén Európa legnagyobb panamistái állottak és állanak, most éppen csalással vádoltan? Hol van a parlament presztizse, amelyben részint közpénzek

Tárca.

Könnyek az oltáron.

Irta: Farkas Emőd.

(Vége.)

A matrona szava itt eleskült s mint az őszi esőcseppek a tarlón, úgy kopogtak a kezén a szeméből hulló könnyek. Hallgattam, mert engem is megszállott a fájó, szivettépő komor hangulat, a mely azon a sötét októberi napon beletört a világ minden fövisét a honvédek szívébe.

És itt ül előttem egy szelid galamblélek, a ki akkor még szép volt, mint a kelő hajnal, mely rózsaszirmokba gyöngyöli ezt a piszkos földet és a szeme kékje ragyogott, akár csak az égbolt, mikor a nap szétteríti rajta gyémánt-szemekkel átszótt biborfályolát.

Óh milyen nehéz óra lehetett az, mikor a nemzeti szabadság szárnyát szét kellett vágniok. Dante poklának legizsább darabja esett a lelkükre, a mint azt a szárnyat kettémetszette az olló.

A matrona, mintha nehéz álomból ébredt volna, jóságos kék szemével rám nézett.

— Szép beszéd volt, — folytatta halkán, — de a tiszték mind sirtak, én meg zokogtam.

— Bajtársak, — szólt ellágyulva az ezredes, — tudjátok, hogy mindnyájan elveszhetünk, de a hazának nem szabad elvesznie soha! Az a hit kísér a sirba, hogy feltámadunk. Kísérjen titeket ez a hit a keserves bujdosásba.

A matrona megtörölte a szemét.

— Bocsásson meg uram, hogy elérzékenyültem. Sok csapás és szerencsétlenség szakadt rám az életben, de semmi se fájt úgy, mint ez a jelenet.

— Nagy időknék elborult alkonya — sóhajtottam.

— Az ezredes közepén kettévágta a zászlót. A Mária kép is kétfelé szakadt, A lobogó egyik felét nekem nyújtotta az ezredes.

— Asszonyom — kegyed volt a zászlóalj szó szelleme, őrizze meg ezt a szent ereklyét.

— Én megcsókoltam a félzászlót és sirva gyöngyöltem össze. A másik felét apró darabkára vágta s minden tiszt eltett belőle egyet emlékül. Aztán hazajöttünk Osztopánba. Mindig a keblemen viseltem a zászlót. Évek mulva, mikor az üldözés enyhült, megmutattam Vogronics Antal plébánosnak.

— Vogronics? Hiszen ez valami vad horvát lehetett.

— Nagy magyar volt az uram. Minden évben misét mondott az aradi vértanukért. Ha

látta volna, milyen áhitattal csókolta meg azt a zászlót, ha látta volna, mint gyuladt ki az arca, a mikor ujjával simogatta, azt mondta volna, hogy ilyen pap kellene az egész országban, mint ez.

— Igaz, Gasparits Kilit se volt magyar nevű s mégis vértanu lett a magyar hazáért.

— Hej uram, néha a legjobb magyar nevek alá bujik a feketesárga szellem. Vogronics azonban nem ilyen volt. Könyörgött, hogy ajándékozzam a templomnak azt a zászlót. Eleinte tudni sem akartam róla. A lelkes azonban minden nagy ünnepen megismételte a kérését.

— Tudja mit, tisztelendő uram — ha fiam születik, akkor odaajándékozom a zászlót.

— Imádkozni fogok, hogy fia szülessék, — mondta a plébános. Ót hónap mulva fiam született. A fél Mária képet kivágtam a zászlóból, aztán átnyújtottam a csonka lobogót a papnak. Vogronics két oltárpárnát készített belőle s az oldaloltáron helyezte el.

Egyszerre világos lett előttem minden.

— Tehát, mikor a templomban láttam néni. — Arra a két oltárpárnára borultam. És ilyenkor, uram, eszembe jut Komárom, a fényes napok, a szomorú bucsuzás, a lobogó sorsa és sirok, amig imádkozom, hogy még egyszer megélhessem a nemzeti dicsőség feltámadását.

részint magánosoktól kicsalt milliók segítségével képviselővé vásárolt kijárók és közvetítők állanak a hatalom mögött? Mindez nincs sehol, csak a Tisza képződő agyában; a valóságban nincs más, csak a meztelen korrupció, a feneketlen közéleti romlottság, amelyre elképedve nézhet a külföld s amelyet csakugyan Tisza valósított meg a hon megmentése címén.

Az ország régen tisztában van azaz, hogy az obstrukció vagy a korrupció viszi-e romlásba, tette-e tönkre tekintélyét a külföld előtt, a külföldnek is megvan a véleménye a korrupción alapuló Tisza-rezsimről: csak Tiszának nincs belátása ahhoz, hogy a nagy mentési akció tulajdonképp az ellenkező eredményre vezetett; csak Tisza nem érzi szükségét annak, hogy térjen vissza az ország az obstrukcióhoz, a *romlattan, tiszta közlethez.*

Szerb színészet — Ujvidéken.

Kedden, e hó 14-én „Otthon” c. színmű 4 felvonásban, írta Sundermann — került színre. A főszerep Markovicsnének jutott (Magda), aki kifogástalan módon tudta teljesíteni nehéz feladatát; hisz drámai kitörésekben páratlan a maga nemében. Mellette Spanitsnak is szerencsés estéje volt.

15-én „Baron Trenk” operette, 3 felvonásban, zenéjét szerző Albini — került előadásra. A címszerep biztos kézben volt, hisz Krancsevits bájos hangjával valósággal elragadtatott szerelmi jelenlétében. Nem kevésbé említésre méltó Szavitsné szerepe, aki tetszetős megjelenésével és szabatos játékkal nagy sikert aratott. A többiek is jók voltak.

16-án előadásra került „A baba” című operette, 3 felvonásban, zenéjét szerző Andran. A címszerep Silhanova k. a. jutott, aki diszkrét, komikus vonással elnyerte a jelenlévő nagy közönség tetszését. Mellette kitűnő volt a jónevű Krancsevits, aki már több ízben bebizonyította, hogy kitűnő művész. A közönség nagy figyelemmel és elismeréssel fogadta az előadó művészek hatásos játékát.

Szombaton, e hó 18-án „Az erdész leány”-t adták, operette 3 felvonásban, Buchbindertől. A főszerep Silhanova k. a. és Krancsevitsnek jutott. Mindkettő kitűnő volt. Különösen — az erdész leányt Silhanova diadalra vitte a darabot. Énekével a nagy számu előkelő közönségnek igaz gyönyörűséget szerzett. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek.

Dr.

H I R E K.

Csak egy szál virágot! Minél nehezebb gondokkal teli napjaink vannak nekünk, annál érzőbb szívvel gondoljunk azokra, a kik közöttünk halálos kórral járkálva, a biztos halálnak néznek elébe ha rajtuk irgalmas szívek nem segítenek. A szegénysorsu tüdőbetegekről beszélünk, akiknek gyászos csapatából eddig 4000 embert ápolt és gondozott ingyen a József Királyi Hercegi Sanatorium Egyesület. Ez a jóra való egyesület minden esztendőben azzal a felhívással lép a közönség elé, a szeretteinknek szánt koszoruból egy szál virágot adjanak az életükért csengő tüdőbetegeknek. Egy szál virág ára nem sok. De ha milliók adják, akkor már nagy ösz-

szeg, akkor már ezekkel népesebb lesz a haza, akiket a halálos kórtól megmenthetünk. Kevesebb a könny, kevesebb a gyász. Azért mindenkihez a Sanatorium Egyesület kérő szava eljut és azokhoz is, akikhez el nem jut, azzal a kéréssel vagyunk, kegyeskedjenek irgalmas szívük adományait eljuttatni az Egyesületnek (Budapest, Sütő-utca 6.) Halottaink tudni fognak arról, ha egy szál virággal kevesebbet köntnek koszorúikba s azt az egy szál virágot ajánljuk a tüdőbetegek megmentésére.

Fiatalkoruk bírása. Az igazságügyminiszter az ujvidéki törvényszékhez a fiatalkoruk bírójául Molnár István tsz. bírót jelölte ki 1914. jan. 1-től kezdődő 3 év tartamára.

Elégett automobil. Wagner Lajos fűszerkereskedő új automobilt szerzett be 11.000 k. költségen s azon m. vasárnap tette meg családjával együtt első kirándulását Hódságra. Odáig a próbakirándulás teljesen jól sikerült, ámde a visszautazásnál baj érte a kirándulókat, akik csaknem mind oda veszték. Hódságtól alig voltak 8 km-nyire, midőn az utban akadályra találtak a sötétben. Nagy kövek voltak ott felhalmozva s az autók ezeken keresztül törtetett, midőn hirtelen nagy zökkenés riasztotta fel a kirándulókat s lobogó tűzben állott az autók. A benzintartály ugyanis megsérült s az abból kiömlő benzin lobot vetett, mely csakhamar teljesen elhamvasztotta az autót. Ezer szerencse, hogy a személyekben nem esett kár, idejében még le tudtak ugrani az égő autóból.

Villamos kocsik összeütközése. Több mint 1 $\frac{1}{2}$ évi forgalom után m. vasárnap történt az első nagyobb összeütközés a villamos pályán. Két ellenkező irányból közlekedő ártézi fürdő jelzésű villamos kocsik ütközött egymáshoz a szerb püspöki palota előtti síneken, amely összeütközés a kocsivezetők hibájából kb. 200 k. kárt okozott a társulatnak. Szerencsére az utasoknak bajuk nem történt, kivéve egy fiatal leányt, aki az üvegszilánkoktól arcában sebestült meg könnyebben.

Felmentett szerkesztő. Tomics Jása, a Zasztava szerkesztője még 1911. dec. 21-én „Fekete kéz Ujvidéken” című vezércikket írt, melyben leleplezte a kongresszusi választáson az ő politikai ellenfeleit. Többek közt Dr. Zavisits Milorád ujvidéki ügyvédrel azt írta, hogy Beleszlijin tsz. jegyzőt ígéretkel arra akarta rábírní, hogy a valóságnak meg nem felelő bírósági jegyzőkönyvet állítson ki egy pörös ügyében. A törvényszék Tomics Jását az ellene emelte rágalmazás vádjára alól felmentette, mivel állításait bebizonyította s ezt az ítéletet a napokban tartott sajtóperi tárgyaláson a szegedi ítéletábla helybenhagyta.

Emlékünnepély. A lipcsei csata, a népek csatájának 100-ik évfordulója alkalmából e hó 17-én este a pétervárad katonai zenekar nemcsak Pétervárad, de Ujvidék főbb utcáit is bejárva, katonai takarodót rendezett, 18-án pedig a belvárosi r. kath. templomban Dr. Ámon Pál apát plebános fényes egyházi segédlettel nagymisét celebrált, melyen egy polgári mint katonai hatóságok résztvettek. Péterváradon még nagyobb katonai parádával ünnepelték e történelmi nagyjelentőségű évfordulót, mely a közlegénységnek is ünnepnapja volt. A katonai szolgálatok és gyakorlatok ugyanis egész napon át szüneteltek, a legénység kosztját is megjavították és szabad kimenőt adtak neki.

Választás. Az iparostanonc iskola felügyelő bizottsága az iparostanonc iskola ujonnan

szervezett tanítói állásokra 8 pályázó közül Fekete Zoltán és Gáspár Imre polg. isk. tan. az elméleti tárgyak tanítására, Milutinovics Lyubica szerb főgimn. rajztanárt pedig és Apró György elemi isk. tanítót a rajzcsoporthoz oktatására választotta meg.

Bucsuztatás. Az ipar és kereskedelmi takarékpénztár rtg. a m. héten meleg, tüntető ovációt rendezett Fürst J. J. tiszteletére abból az alkalomból, hogy végleg távozik Ujvidékről, melynek körülbelül 20 év óta köztisztviselőként álló polgára volt. Fürst J. J. nemcsak igazgatósági tagja nevezett takarékpénztárnak, hanem annak megalapítója és első vezérigazgatója volt s e minőségben szerzett kiváló érdemeit azzal örökölte meg a rtg., hogy Fürst arcképét megfestette a tanácskozási terem részére és külön igazgatósági és felügyelő-bizottsági ülésben fejezték ki a távozó iránt táplált nagyrabecsülést és tiszteletet. Fürst J. J. azzal viszonozta az igazgatósági és felügyelő biz. tagok kitüntető elismerését, hogy e hó 18-án vendégszerető házába hívta meg vendégeit, ahol dusan megrakott asztalok mellett sűrű felköszöntők tolmácsolták a bucsuzásban levő házigazda érdemeit.

Halálozás. Id. özv. Puch Nándorné szül. Kroll Anna — b. e. Puch Nándor mérnök édesanyja — e hó 19-én életének 80-ik évében, rövid kinos szenvedés és a halotti szentégek ajtatos felvétele után meghalt. Temetése e hó 20-án a gyászoló család nagyszámu hozzátartozóinak és ismerőseinek élénk részvétele mellett ment végbe.

Fogyasztási adók megváltása. Bor- és huszfogyasztási adó megváltása címén Ujvidék városa a multban 129.000 k. fizetett. A magas kincstár, hogy sokféle kötelezettségeinek eleget tehessen, ezzel az összeggel természetesen nem volt megelégedve és jóval magasabbra szabta a megváltás árát. Hosszabb, beható tárgyalások után Dr. Demetrovits kir. tanácsos polgármesternek sikerült elérni, hogy a bor- és huszfogyasztási adó megváltása címén 132.500 k. — tehát az eddiginél 3500 k. többet — fizet a város az államnak.

Eladó szőlőoltványok az állami telepeken. Az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők és szőlőoltványok kizárólag hazai szőlőbirtokosoknak a következő áron eladhatók: amerikai fajtájú sima szőlővesszők ezre 8 koronától 32 koronáig. Európai fajtájú borteremő sima szőlővesszők ezre 5 koronától, minősége szerint 20 koronáig. Ugyancsak európai fajtájú csemege-szőlővesszők (sima) ezre 8 koronától 32 koronáig. Szőlőoltványok és pedig: gyökeres fás szőlőoltvány ezre 240 korona, sima zöld szőlőoltvány ezre 120 korona. A szőlővesszők és oltványok csomagolási és a feladó vasuti állomásig való szállítási költsége az árban bentfoglalatik. A vasuti vitelbér a vevők terhe. Árkedvezményben szegénysorsu kiszagdzák, egyházak, lelkesek és tanítók részesülnek. De olyanok, akiknek szólejté filoxera pusztította el. Vételi ajánlatokat legkésőbb november végéig ahhoz a vincellériszkolai igazgatósághoz, vagy borászati felügyelőhöz kell benyújtani, a kinek területén a folyamodó szőlője van. Szőlővesszőket csak hegyi, illetőleg homoki szőlővidékekre adnak. Kötött talajokra sem vesszőket, sem oltványokat nem ad az állam. Vételajánlatot ki-ki csak a saját neve alatt tehet. Egy ajánlattevőnek, habár több fajtából és esetleg több telepről kívánna is, 20 ezer darab sima, vagy 10 ezer darab gyökeres szőlővesszőnél, vagy 8 ezer

darab szőlő. Kivételnek tekintben küi.

A sz...
Ajtónkon n...
táján egy g...
hogy évről...
embertársak...
országban...
ihlettel a b...
megható...
a lelkeket...
Csak egy...
a nemes n...
ellen küzd...
Egyesület...
mint hogy...
rágszálal...
megmentés...
nünk, ha...
inség sutt...
közhatunk...
éppen ilye...
nak rá a...
Mindenk...
fillérével...
hez, egy-eg...
sodva fon...
dozó intéz...
pen a Józ...
let e téren...
fejt ki. T...
látjuk az...
is már ket...
sület tevé...
kal akar az...
címe, B...
nemes célu...

Egy...
Bezdánból...
Nagybarac...
áthelyezte...

A...
rendezésé...
1-ig bony...
25 fil. il...
jogosító i...
azonban...
hatók, me...

A...
Társasa...

esti 7 ór...
nagyterm...
vándorgy...
tal: 1. M...
elnök. 2...
költemény...
c) Mador...
gyöngy...
Előadja...
Stanci r...
hazulról...
igaz tört...
Csajági...
írta Jand...
Ezen fel...
az iroda...
telettel...
irod. Tár...

Ba...
Baja vá...
nagyneve...
bpesti...
fel, disz...
diszoklev...
Aladár k...
adta át

darab szőlőoltványánál többet nem adnak ki. Kivételnek rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben külön engedelemmel van helye.

A szegénysorsu tüdőbetegéért.

Ajtónkon megint zörgetni fognak halottaknapja táján egy gyöngye virágszálért. Megszoktuk már, hogy évről-évre a szegény szenvedő tüdőbeteg embertársak megmentése érdekében az egész országban gyűjtés indul meg, amely szerencsés ihlettel a halottakra való kegyeletes emlékezés megható mementójával igyekszik megindítani a lelkeket és adakozásra készíteni a társadalmat. „Csak egy virágszál!” hangzik a felhívás és a nemes missziót teljesítő egyesület, a tüdővész ellen küzdő József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület nagyon szerényen nem kíván mást, mint hogy a temetőbe szánt koszorúk egy virágszálának értékét fordítsuk az élő haldoklók megmentési alapjára. Kérges szívűnek kell lennünk, ha elfordulunk ettől a kéréstől. Bár sok inség sújtja társadalmunkat, de azért nem zárkozhattunk el az irgalmasság cselekedetétől. Sőt éppen ilyen vészterhes, nehéz időben szorulnak rá a gyöngék a fokozottabb istápolásra. Mindenki, aki csak teheti, járuljon hozzá a maga fillérével a szegény tüdőbetegek megmentéséhez, egy-egy fillér a gyűjtőtársolyban megsokszorozva fontos védelmi eszközök, tüdőbeteggondozó intézetek, szanatoriumok alapja lehet. Éppen a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület e téren közismert, produktív tevékenységet fejt ki. Tüdőbeteggondozó intézeteit már ott látjuk az ország minden vidékén. Gyógyítóháza is már kettő van és sok ezren áldják az egyesület tevékenységét. Aki közvetlen adományokkal akar az egyesülethez fordulni, az az egyesület címére, Bpest, IV. Sütő-utca 6. alá küldje a nemes célra szánt adományait.

Egyházmegyei hír. Máthás Kálmán Bezdánból Nagybaracsára, Swoboda Lajos Nagybaracsáról Bezdánba kápláni minőségben áthelyeztettek.

A XII. orsz. kath. nagygyűlés rendezése a jegyek kiadását okt. 20-tól nov. 1-ig bonyolítja le. A vidéki résztvevők számára 25 fill. illetményekért kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat bocsátanak ki, amelyek azonban csak nagygyűlési jeggyel együtt válthatók, mert anélkül nem érvényesek.

A B. Bodrog megyei irodalmi Társaság e hét szombatján, október 25-én esti 7 órakor Kulán, a polg. olvasó egyesület nagytermében XIX. felolvasó ülését és IV. vándorgyűlést tartja a következő tárgysorozattal: 1. Megnyitó beszéd, mondja Vértesi Károly elnök. 2. Radványiné Ruttkay Emma r. tag költeményei: a) Mikor én elmentem. b) Levél. c) Madonna. Előadja Jámbor Béla r. tag. 3. A gyöngy, amerikai rajz, írta Virter Ferenc r. tag. Előadja Csajági Bernát r. tag. 4. Latinovits Stanci r. tag költeményei: a) Anyám. b) Levél hazulról. Előadja Jámbor Béla r. tag. 5. A hős, igaz történet, írta Ágai Adolf r. tag. Előadja Csajági Bernát r. tag. 6. A bűn, költemény, írta Janda Matild r. tag. Előadja Jámbor Béla. Ezen felolvasásra, amelyhez a belépés díjmentes, az irodalom iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja ez uton is a B. Bodrog m. irod. Társaság.

Baja város egy jeles szülöttjeert. Baja városa Dr. Bayer József akadémikust, a nagynevű tudóst abból az alkalomból, hogy a bpesti tudományegyetem tb. doktorrá avatta fel, diszpolgárává választotta s az erről szóló diszoklevelet egy küldöttség élén Dr. Hegedűs Aladár kir. tanácsos polgármester a napokban adta át a kitüntetett tanárnak.

Jóváhagyott alapszabályok. Az óbecsei szerb solyom-egylet, valamint a kossuthfalvai közs. gazda és iparos kör alapszabályai miniszteri jóváhagyást nyertek.

B. Bodrog vármegye e hó 23-án s a szükséghez képest a következő napokon III. rendes évnegyedes közgyűlését tartja, melynek napirendjére 788 tárgy van kitzúve.

Szarvasmarhadíjazás Bácskossuthfalván. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület október 12-én Bácskossuthfalván sikerült piros-tarka szarvasmarhadíjazást rendezett. Jelen voltak Törley Gyula ügyvezető-társelnök, Kormányos Simon, a szabadkai gazdasági egyesület titkára Szabadkáról, Fratrlicse-vits István járási főszolgabíró Topolyáról, Illésy Sándor gazdasági s. felügyelő a földmivélsügyi miniszterium képviselője, Inhoff József e. titkár Zomborból, Hesz Márton e. megbízott Szentfűlőpről, Simon János k. jegyző, Arany Gusztáv lelkész gazdaköri elnök Pacséról, képviselve voltak a pacséri, bajmoki, ujszváci, csonoplyai gazdakörök, jelen volt a helyi intelligencia majdnem teljes számban. Be lett mutatva 67 piros-tarka üsző, 213 tehén és 7 bika, összesen 287 piros-tarka szarvasmarha. A bírálóbizottság a díjakat a következőknek ítélte oda: Üszők után: I. díj: Mosztarszky Szilveszter Pacsér 80 k. és arany oklevél. II. a) díj Vidity Vászó Pacsér 40 k. II. b) díj Vidity Szvetozár Pacsér 40 k. II. c) díj Fodor Sándor Bácskossuthfalva 40 k. III. a) díj Meggyesi István Pacsér 30 k. III. b) díj Daku József Pacsér 30 k. IV. a) díj Balog János Bácskossuthfalva 20 k. IV. b) díj Papp József Bácskossuthfalva 20 k. IV. c) díj Gáspár Ferenc Pacsér 20 k. IV. d) díj Német Bálint Bácskossuthfalva 20 k. IV. e) díj Másity Jován Pacsér 20 k. Tehenek után: I. díj Kulcsevity Jakab Pacsér 60 k. és arany oklevél. II. a) díj Éri Károly Pacsér 40 k. II. b) díj Nemes Bálint Bácskossuthfalva 40 k. III. a) díj Jeges Sándor Bácskossuthfalva 30 k. III. b) díj Jeges András Bácskossuthfalva 30 k. IV. a) díj Stojisits Szávó Pacsér 20 k. IV. b) díj Sijacsity Lázár Pacsér 20 k. Bikák után: I. a) díj Czindel Ferenc Bajmok 30 k. és arany oklevél, Kulcsevity Jakab Pacsér ezüst oklevél. I. b) díj Éri Károly Pacsér 30 k. és bronz oklevél. III. díj Csákvári Károly Bácskossuthfalva 70 k. csoportos állatok után Sztojits Milos Pacsér 50 k. Csoportosan kiállított állatok után: Vojnits Elemér arany oklevél, Pálity Antal ezüst oklevél, ifj. Nagy Sándor ezüst oklevél, Pálits Lőrinc ezüst oklevél, ifj. Faragó József arany oklevél, tehenesiknek 10-10 k. jutalom. Ki lett osztva 640 korona államdíj, a gazdakörnek 50, a községnek 40 és a szabadkai délvidéki közigazdasági bank-helyi fiókjának 40 koronás adománya. Délben 80 terítékű társas ebéd volt amely alatt Törley

Gyula úv. társelnök hosszabb beszédben vármegyei szarvasmarhatenyésztésünk irányát, Dánia tejgazdaságának fellendülését, továbbá a gazdaszervezkedés fontosságát fejtegette. Hetessy Viktor ref. lelkész Törley elnököt, Pálity Antal községi jegyző gazdaköri elnök, a díjazás rendezője az államot képviselő gazdasági felügyelőt a járási főszolgabíró, a szomszédos gazdakörök kiküldötteit, míg Hesz Márton e. megbízott a helyi vezető férfiakat és az ünnepeket rendező gazda- és iparoskört köszöntötte föl. A bemutatott szarvasmarha-tenyésztésanyag, különösen a pacséri gazdakör kisgazdatagjainak előállított jószágai a bizottság legnagyobb elismerését nyerték meg.

A zombori lóversenyeket áthelyezik Budapestre. A B. Bodrog vm. gazd. egyesület vezetősége komolyan foglalkozik azzal az eszmével, hogy a zombori lóversenyeket és ügetőversenyeket a társadalom részéről állandóan tapasztalt rendkívüli közömbösség miatt, áthelyezi Budapestre.

Roskadoznak a fák a gyümölcs terhével

Ha az ön örömeibe belevegyül a bánat, hogy a szép évszaknak vége, s megnövekedik az érzékeny ember gondja is az egészségéért. A ki hajlamos a meghülésre, a kit a légymot rekedtté tesz, a ki könnyen kap hurutot vagy éppen idült bronchitisban szenved, használja Fay valódi sodeni ásványvizet, hogy az ősz és téli veszedelmeit könnyen kiállja. De kérjen nyomtatékosan Fay-féle sodenit a melyet a kurátúra használt községi források vizéből készítenek. Egy doboz ára K 1.25 és mindenütt kapható.

Nyiltér.*)

Jegyzőkönyv.

Felvetett Ujvidéken 1913. október hó 18-án az „Elite” kávéház külön termében. Jelenlevők alulirottak: Götzl Bertalan úr megbízása folytán alulirottak felkerestük Schubert Rezső urat, hogy a Götzl Bertalan úrral szemben elkövetett bántalomért elégtételt kérjünk, mely tetteles sértés ugyancsak 1913. október 18-án követtetett el.

Schubert Rezső úr előadásunkat meghallgatván, kijelentette minden indokolás nélkül, hogy lovagias elégtételt nem ad és segédekét nem nevez meg.

Miután Schubert Rezső úr az elégtételadást tudatosan megtagadta, az ügyet úgy a magunk részéről, mint Götzl Bertalan úr részéről egyoldalulag, a lovagias szabályai szerint befejeztek nyilvánítjuk s egyszerűen ezen jegyzőkönyvet Götzl Bertalan urnak kiadjuk.

Kmft.

SCHÖN JENŐ s. k. HORVÁTH LAJOS s. k.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Ochsena-leveskocka á 3 fill.

fűszerezti és erősíti a bouillont, levest, mártást, gulyást stb. 1 kocka egy tányérra elegendő igazán jóízű, tápláló marhahusleves előállítására burgonyával és főzeléssel és hússal. Ochsena mint huspótló tehát

jó ebédül szolgál személyenkint 3-6 fill.

Egy kísérlet meggyőz. Ára skatulyákban á 48 kocka, darabja 3 fill. bér- és vámmentesen mindenüvé Ausztria—Magyarországnban. Fizetség vétel után. Nem tetsző mindenkor visszavétetik. Ismét-elárusítóknak skatulyákban á 900 kockával megfelelően olcsóbb. Ochsena mindvégig tartós és szabad. védve.

Altona (Elba), MOHR és társa G. m. b. H.

Porosz szén és porosz coax

elsőrendű minőség, versenyképes árban kapható:

BAUER GYULA cégnél

Ujvidék, Uzspezska-utca 5. szám alatt.

Minden mennyiség házhoz szállítatik.

TELEFON 147.

TELEFON 147.

Jó anyák gondoskodnak róla, hogy gyermekeik tápláló, izletes, jó édes-ételt kapjanak estebédre. Kevés fáradtsággal, kevés pénzzel és nagy sikerrel kitűnő édes-ételek készülnek Dr. Oetker sütőporáiból, amelyek különféle ízajtában: mint vanille, málna, mandola, citrom, chocolate kaphatók s amelyeket a gyermekek nagyon kedvelnek. Egyetlen egy csomag puddingporból á 15 fill., 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzávegyítése mellett kitűnő estebédet készíthetünk 4—6 gyermek számára. Ha a pudingokhoz gyümölcslel kevertetik, úgy a pudingok jó ize és tápértéke még jobban emelkedik.

+ Hölgyek +

Rendeljék meg havibaj elmaradásakor bizalommal — hosszabb elmaradásnál is — a fájdalom nélkül biztosan ható, veszélytelen cseppeinket. I-ső erejű: M. 4.50, II. erejű: M. 6.50. Gyors, diszkrét, vármentes szállítás, magyar használati utasítással. Titoktartás. — Minden más közönséges hamisítvány. — Cim: L. Schwitzer Vegyészeti Laboratoriuma, Berlin, W. 50, Marburgerstrasse 16 A.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Deák Imre és Gyárfás Márton

UJVIDÉK,

Ferenc József-tér I. szám.
I. emelet, I. lépcső.
(Kron-féle arúház.)

Rendelés: d. e. 8-tól d. u. 6-ig.

Telefon 112.

Telefon 112.

Vidékiek soron kívül.

Tanonc felvétetik.

A valódi **FRANCK**: kávé-pótlékot, Franck Menr. Fiai kassai magyar gyárából, a „kávédaráló” gyári jeggyel, mint a **legjobbat**: ajánljuk háziasszonyainknak.

1078 szám. 1913. végreh.

Árverési hirdatmány.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezezzel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíróságnak 1913. évi 29748. számú végzése következtében Dr. Flemer Soma ügyvéd által képviselt Fenyves Armin és társa javára 315 k. s jár. erejéig 1913. évi aug. hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1255 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorok, pianó, Wertheim szekrény nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1913. évi V. 1468 számú végzése folytán 315 kor. tőkekövetelés, és eddig összesen 74 k. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Duna utca 6. sz. a. leendő megtartására 1913. évi november hó 4-ik napjának dél előtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidek 1913. évi okt. hó 20-án.

Horváth,

kir. bír. végrehajtó.

Itt a beszerzési költségátalan minőségű Gyümölcs és Sétányfákat

NAGYENYED = en Gyümölcs és Sétányfákat

Alsóféherm Sima gyökeres és oltott SZŐLŐVESSZŐKET.

Arjegyzéket ingyen küldünk!

FISCHER és T. sz. faiskolák és szőlőültetvények

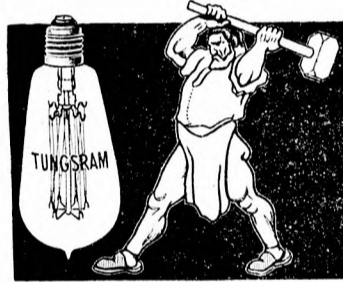
Tulajdonosok: ifj. AMBROSI M. és Fischer L. örökösök

:-: Ne fogadjon el más lámpát, mint :-:

„**TUNGSRAM**”

főlirásu valódi drótlámpat

Hazai gyártmány!

Hazai gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól!

A Neuschlosz-féle Nasici Tanningyár és Gőzfűrész R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgjenováci

parkettgyárában kizárólag kitűnő minőségű szlávóniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi áron. — Közelebbi felvilágosítással szolgál a központi iroda

BUDAPEST, VI., Andrássy-út 19. szám.